

צאצאי המהרש"ק

רבי אהרן שמואל קאיידינאווער, בעל ה"ברכת הזבח" ועוד

[מתוך אחד ממאמרי "ויתילדו"]

א

על תולדותיו של הגאון הקדוש המפורסם בדורו רבי אהרן שמואל קאיידינאווער [קיידינובר] זי"ע - המהרש"ק, רבה של אחת עשרה קהילות מהגדולות ביותר במזרח אירופא ומחברם של ספרי יסוד רבים, אין צורך להרחיב.

הן אמת שתולדותיו היו לוטות בערפל רב עד שנת תשנ"ט, שאז פרש ידו הרב אבינועם קאהן מירושלים לאסוף וללקט חומר רב ויקר ערך, ולאחר עמל ויגיעה רבה חפץ ה' בידו הצליח והוציא מתחת ידו דבר נאה ומתקבל בדמות ספר "תולדות הגדול בדורו", שנערך על ידי הרב יצחק אלפסי, ונדפס יחד עם ספרו של המהרש"ק שו"ת "אמונת שמואל", על ידי מכון "בית שמואל אהרן" בנשיאותו של מרן אדמו"ר גאב"ד נאראל זצ"ל, שהיה מצאצאי הגה"ק המחבר זי"ע.

*

בבואינו לערוך יריעה נרחבת על צאצאיו של אותו גאון וקדוש, נתקלנו בתופעה מעניינת. רבים וטובים מגדולי ומנהיגי הדורות הבאים אחריו התייחסו כצאצאיו, אולם אצל רובם ככולם - חסרים פרטים רבים להשלמת סדר היחס.

נביא כאן דוגמאות אחדות, ונקוה שהציבור יוכל להפנות אותנו למקורות חדשים להשלמת החוליות החסרות, למען נוציא מתחת ידינו דבר מושלם, נאה ומתקבל.

ב

תחילה נציין את הידוע לנו אודות יוצאי חלציו. א. בנו יחידו, הרה"ק המפורסם רבי צבי הירש קאיידינאווער זי"ע בעל ה"קב הישר", (מצאצאיו, הגאון רבי אליהו חיים מייזל מלאדז').

שתי חתנים נוספים ידועים לעת עתה, הלא הם: ב. הגאון רבי נחום יונה הכהן אחיו של הש"ך, ראש משפחות "כהן" ו"לויך", אשר על צאצאיו נמנה בין היתר הרה"ק הרבי ר' העניך מאלכסנדר זי"ע, ועוד. ג. חתנו השני הידוע לנו, הגאון רבי ישעיהו (הכהן) מויטבסק. יש אומרים שהיה בנו של הגאון רבי יעקב הכהן, אחיו של הגאון בעל ה"שער אפרים" מוילנא זצ"ל.

ג

אחת מבנותיו, אולי אחת מהנ"ל, היתה מרת מידא ע"ה, שנישאה בזיווג שני לרבי נפתלי הירץ קירכאהן, בן רבי משה יצחק מוורמס, בן רבי יהודה ליבא, בן רבי יוסף יהושע קירכאהן.

*

יש אומרים, שרבי מאיר ברחל'ס, מי שהיה חותנו של הגאון רבי אהרן פירד אייבשיץ, זקינו של הרה"ק בעל ה"חידושי הרי"ם" מגור זי"ע, היה בנה של מרת רחל ע"ה, שהיתה בתם של ר'

נפתלי אהרן וקשטיין

ויתילדו • דוא"ל: vekshtein@bezeqint.net • פקס: 153-8-8679877

בס"ד

נפתלי הירץ ומ' מידא הנ"ל.

[למעשה, לא ברור כלל שהכינוי "ברחלס" הכוונה: "בן רחל", כי אז היה עליו להיקרא בשם: "ברחל" או "רחל'ס".

גם דבר זה עצמו שר' מאיר ברחלס נמנה על צאצאי המהרש"ק, לא היה ידוע עד כה. הדבר התפרסם לאחר השוואה בין שתי הקדמותיהם של ספרי "צלוחא דאברהם" להגאון רבי אברהם יענער אב"ד קראקא, ו"הדר הכרמל" מאת אחיינו ותלמידו הגאון רבי מאיר לרנר מזיצהיים. ראה צילום מצו"ב.

ד

כמו כן, נמסר על הגאון המפורסם רבי אברהם שטיינברג מבראדי זצ"ל, בעל ה"מחזה אברהם" שהיה אף הוא מצאצאי בעל ה"ברכת הזבח", על ידי נכדו רבי יהודה לייב כ"ץ, שהיה מאבות אבותיו.

סדר היחס מר' אברהם עד ר' יהודה לייב - ידוע, אלא שלא ברור כיצד התייחס ר' יהודה לייב עצמו למהרש"ק.

ה

הגאון רבי שמואל אהרן רובין מקורטשין זצ"ל, נמנה אף הוא על צאצאי המהרש"ק.

ש מוסרים את השתלשלות היחס כך:

1. אביו, רבי צבי אלעזר רובין.
2. בנו של רבי אהרן מקורימא.
3. בנו של רבי פינחס מרגליות.
4. בנו של רבי אהרן ב"ר משה מרגליות.
5. חתנו של רבי זאב וואלף ברחל'ס.
6. בנו של רבי מאיר ברחל'ס הנ"ל.

-

נסתפק לעת עתה ברשימה קצרה זו, ועוד חזון למועד בסיעתא דשמיא, שבו נרחיב ביריעה או שתיים ברשימה מסודרת של כל צאצאי המהרש"ק ז"ע.

תקוותינו להסתייע בעהש"ת ע"י כל מי שיש בידו להוסיף על האמור הנ"ל, ותשוח"ח לו.